

SEMINAR IZ RURALNE GEOGRAFIJE

AK. GODINA 2026/2027.

PRIPREMILA: IZV. PROF. DR. SC. PETRA RADELJAK KAUFMANN

STUDIJA SLUČAJA

- Rad u skupini
- Odabir ruralnog područja na kojem će se istražiti odabrana problematika (paziti na relevantnost teme za odabrano područje!)
- Metode
- Primarni i sekundarni podaci
- Prezentacija rezultata

METODE

- **Pregled literature** radi upoznavanja odabranog prostora (*Kakva su općenita obilježja prostora? Koji su procesi prisutni/dominantni?...*)
 - **Prikupljanje, obrada i prezentacija statističkih pokazatelja** (tablično, grafički)
 - **Terensko/online istraživanje:**
 - **Metoda intervjua** (npr. predstavnici različitih institucija i udruga)
- ILI
- **Kartiranje** (relevantnih sadržaja u prostoru)
 - Fotografiranje

STUDIJA SLUČAJA

- Primjeri statističkih pokazatelja
 - Kretanje broja stanovnika
 - Dobno-spolni sastav (dobno-spolna piramida)
 - Udio poljoprivrednog stanovništva
 - Udio zaposlenih po sektorima djelatnosti
 - Struktura dolazaka i noćenja turista
 - ...
- Izvori podataka: Popisi stanovništva, Statistički ljetopisi, različite baze podataka na www.dzs.hr,...
- **Izvor za kartografske podloge:** npr. Geoportal DGU, <https://geoportal.dgu.hr/>

TABLICE I GRAFIČKI PRILOZI

- Svaka tablica treba imati naslov koji se navodi iznad tablice. Uz skraćenicu Tab. i redni broj tablice daje se kratak i informativan naslov koji uključuje informaciju o „što“, „gdje“ i „kada“

- Tab. 1. Indeks starosti stanovništva gradova i općina Šibensko-kninske županije 1991. i 2021.

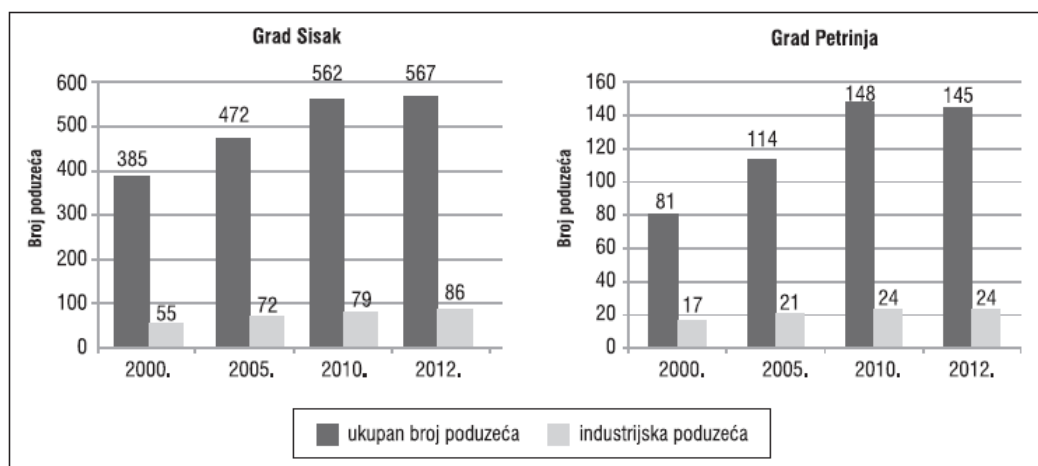
- Ispod tablice obavezno se navodi izvor ili se naznačuje da je izvor vlastito istraživanje.

Tab. 2. Usporedni prikaz prerađivačke industrije i ostalih djelatnosti u Gradu Sisku prema broju poduzeća i broju zaposlenih 2010. i 2012.

Djelatnost	Veličina poduzeća	Broj poduzeća				Broj zaposlenih			
		2010.		2012.		2010.		2012.	
		svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Prerađivačka industrija	mala	73	92,4	82	95,3	343	13,5	653	31,8
	srednja	5	6,3	3	3,5	1147	45,1	997	48,5
	velika	1	1,3	1	1,2	1055	41,5	404	19,7
	svega	79	100,0	86	100,0	2545	100,0	2054	100,0
Ostale djelatnosti	mala	477	98,8	474	98,5	2326	67,6	2552	70,8
	srednja	6	1,2	7	1,5	1113	32,4	1053	29,2
	velika	-	-	-	-	-	-	-	-
	svega	483	100,0	481	100,0	3439	100,0	3605	100,0

Izvor: FINA (2012)

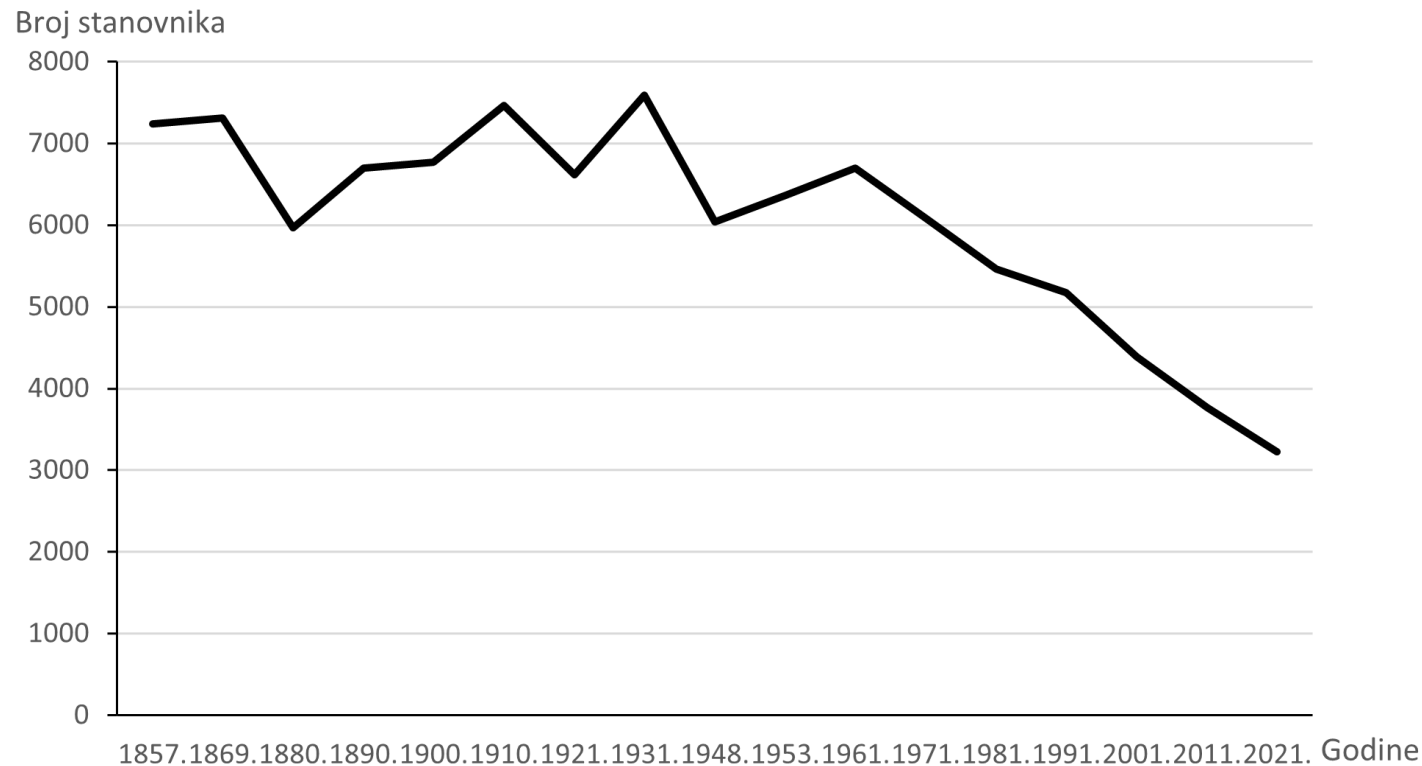
TABLICE I GRAFIČKI PRILOZI

Sl. 1. Broj poduzeća, ukupno i u prerađivačkoj industriji, u Gradu Sisku i Gradu Petrinji 2000., 2005., 2010. i 2012.

Izvor: FINA (2012)

- Ispod grafičkog priloga navodi se skraćenica Sl., redni broj i naslov
 - Sl. 1. Količina prikupljenog otpada (u tonama) na otoku Krku, po mjesecima, 2016.
- Ispod naslova navodi se izvor ili se naznačuje da je izvor vlastito istraživanje.

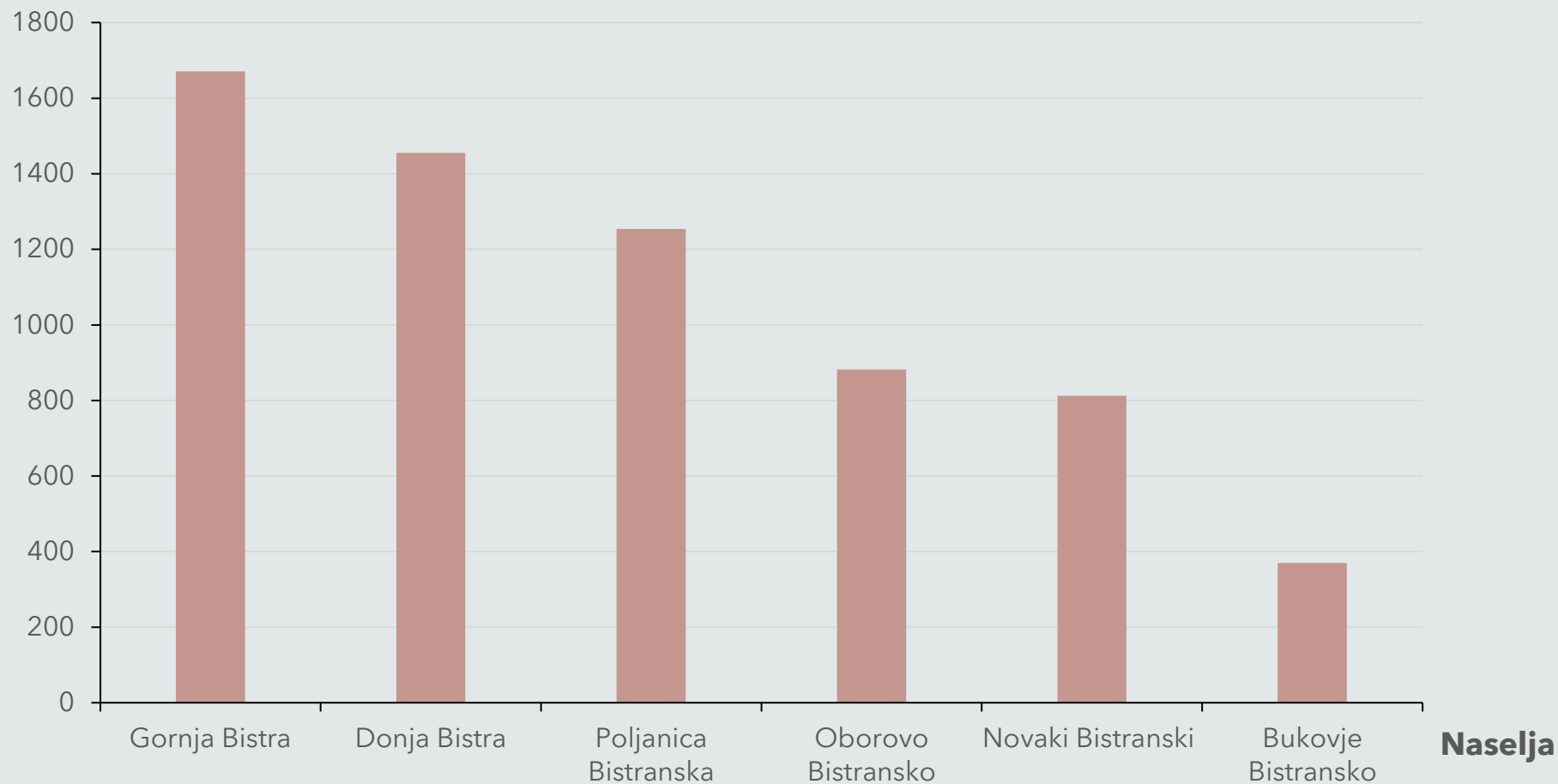

Sl. 7. Promjene broja stanovnika Grada Čabra od 1857. do 2021. godine

Izvor: izrada autora temeljem podataka preuzetih s:

https://web.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_type=PX&px_db=Naselja+i+stanovni%a1tvo+Republike+Hrvatske&px_language=hr

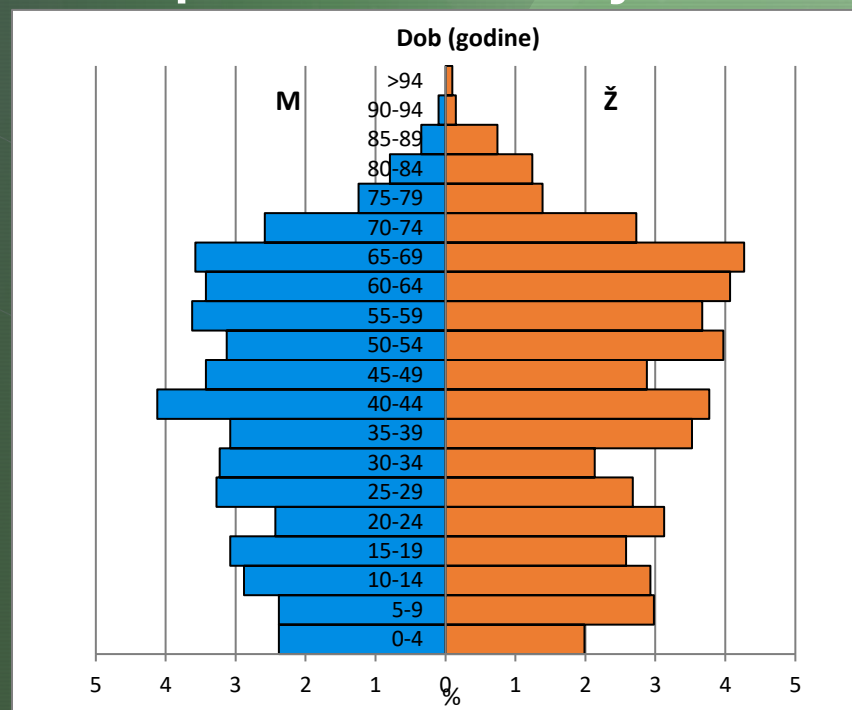
Br. stan.

Sl. 2. Broj stanovnika po naseljima Općine Bistra

Izvor: Popis stanovništva 2021.

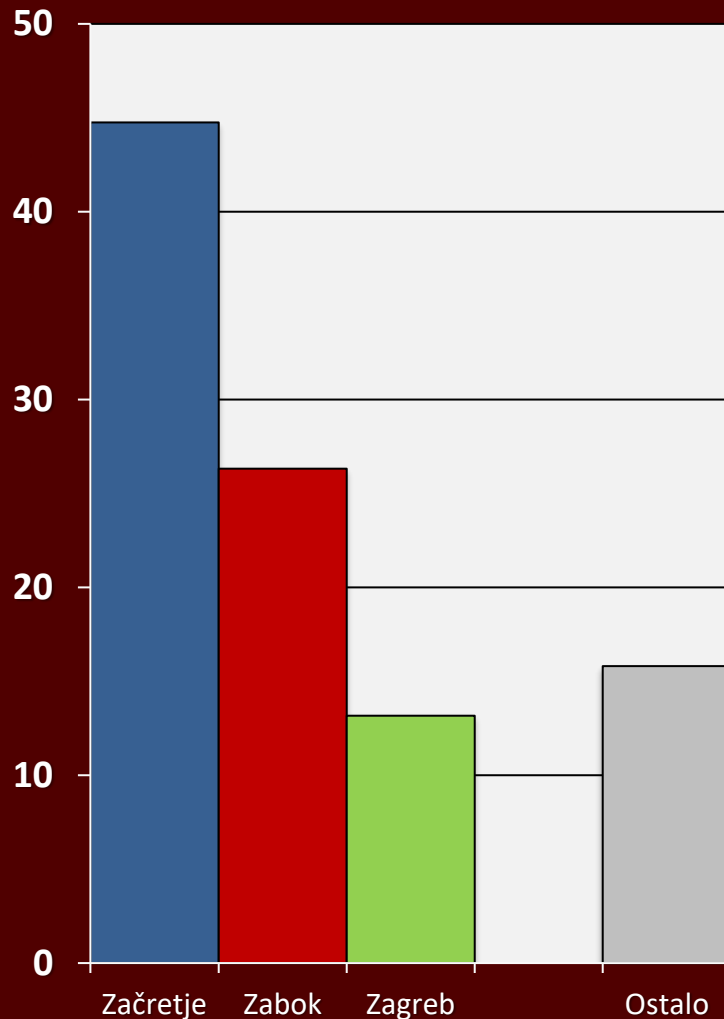
Biološka struktura stanovništva – Kupinečki Kraljevec

Sl. 3. Dobno-spolna struktura stanovništva
Kupinečkog Kraljevca 2021. godine
Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

Funkcija rada

Udio (%)

- **44,74% radi na području Začretja**
- od toga 55,88% radi u centru, a 44,22% u ostatku Općine, najviše na **Ciglenici Zagorskoj** i u **Vrankovcu**

↓
**razvijeno
obrtništvo**

↓
**Roses
Designer
Outlet**

Sl. 22. Udio zaposlenih prema Gradu/Općini

Izvor: Anketiranje

STUDIJA SLUČAJA

- Metoda intervjua
 - kvalitativna metoda
 - *razgovor sa svrhom*
 - strukturirani, polustrukturirani, nestrukturirani intervjui
 - odabir sugovornika (*barem 3 – 4 sugovornika*)
 - obrada i prikaz podataka: *primjeri*

- „[...] u zadnje vrijeme pogotovo, postoji mnogo ljudi koji su otišli. Većinom u potrazi za poslom i to u strane države, tj. izvan Hrvatske. Razlozi iseljenja su bili potraga za poslom, bolji životni uvjeti ili pomoć obitelji koja je ostala u Hrvatskoj.” (*stanovnik, Veliko Trgovišće*)
- „Velik broj mladih ljudi odlazi studirati u Zagreb, a kako [ovdje] nema mnogo mogućnosti za zapošljavanje, uglavnom tamo ostanu i raditi.” (*stanovnik, Veliko Trgovišće*)
- „Iseljavanje iz ruralnih dijelova općine smatramo problemom. [Međutim,] smatramo da iseljavanje nije ozbiljno, naprotiv: dosta mladih obitelji odlučilo je Veliko Trgovišće odabrati mjestom za zasnivanje obitelji i zajednički obiteljski život.” (*načelnik općine Veliko Trgovišće*)

1. ŠTO JE ZA VAS RURALNO PODRUČJE ?

- ▶ 1. Seosko naselje (domar)
- ▶ 2. Područje u razvoju (konobarica)
- ▶ 3. U njemu živim (penzioner)
- ▶ 4. Selo (umirovljnik)
- ▶ 5. Poljoprivreda (umirovljnica, doselila iz Zagreba)
- ▶ 6. Tuhelj je ruralno područje (profesor u osnovnoj školi)
- ▶ 7. Granično područje između sela i grada (ravnateljica)
- ▶ 8. Područje kao selo (učenica osmog razreda)
- ▶ 9. Seosko područje (učenik sedmog razreda)
- ▶ 10. Danas ruralno područje ne postoji (pedagogica)
- ▶ 11. Seosko područje (novinar/knjižničar)
- ▶ 12. Općina Tuhelj (službenici u općini)

PREDNOSTI

- ruralni pejzaž, očuvana priroda
 - „Tu je fantastično, zrak čist, šuma. Ma divota!”
 - „To zelenilo, i ti naši brežuljci i nizine!”
 - „Ima i šume i brda i ravnica. Lijep je krajolik.”
 - „Glavna je prednost ovdje što je čovjek dio prirode. Sve je prirodno [...]”
 - „Ovdje je velika prednost što je dom ujedno i vikendica! Čovjek koji živi ovdje ne treba vikendicu. Ovdje je čovjek cijeli dan u prirodi i slobodno vrijeme može jako kvalitetno provoditi na otvorenom. Šume su tu, naše sportsko društvo napravilo je šumske šetnice.”

Intervju s korisnicama projekta “Zaželi”

Što Vi kažete na radnicu? Znači li Vam to što Vam pomaže?

- „Ma meni je ona super. Moj pes i ja ju se nemremo dočekati da nam dojde. Puno mi pomaže i sve mi napravi. Najlepše mi je kaj se imam s kim pospomenuti. Imala sam ja i prije neku ženu kaj je meni čistila, al kaj kad se nije htjela spominjati s menom. Dođe meni i unuk i sve on napravi kaj ja velim da treba, al nije mi to to.” (korisnica, 87)
 - „Ja sam jako zadovoljna s njom. Premalo mi je kolko smo skupa. Evo došla mi je danas (četvrtak) i ne bu je do ponedeljka, a meni je to dugo za čekati. Najgore mi je kad dojde vikend pa sam sama.” (korisnica, 79)
-

intervju: direktor TZ

Koji su glavni ciljevi turističke zajednice?

„Među glavnim ciljevima su promoviranje središnje Podravine kao poželjne destinacije te pružanje podrške svim dionicima u turizmu. **Jedan od ciljeva je objedinjavanje turističke ponude općina članica i rad na promociji svake od njih, međusobnom povezivanju općina i njihove turističke ponude**“.

INTERVJU

1. Koliko često putujete iz sela prema gradu Vinkovcima ili drugim gradovima zbog posla, škole ili drugih obveza?

Marko (17) : *Svaki dan idem u Vinkovce jer tamo idem u srednju školu, a preko vikenda većinom van izlazimo u Vinkovce.*

Valentina (32): *Od ponedjeljka do petka putujem do Vinkovaca jer tamo radim, a za vikend izbjegavam ići osim ako ne moram u veliku kupovinu ili nešto obaviti u gradu.*

Stevo (64): *U Vinkovce idem samo podignuti mirovinu i ako moram na pregled do bolnice.*

2. Koliko vremena dnevno provodite u putovanju? Smatrate li to prihvatljivim ili opterećujućim?

Marko (17) : *Treba mi otprilike pola sata i mislim da je to skroz okej, nije da mi previše vremena ode na putovanje.*

Valentina (32): *25 minuta mi treba vožnjom autom do Vinkovaca što je u redu, ali nekad mi treba više pa mi to bude zamarajuće.*

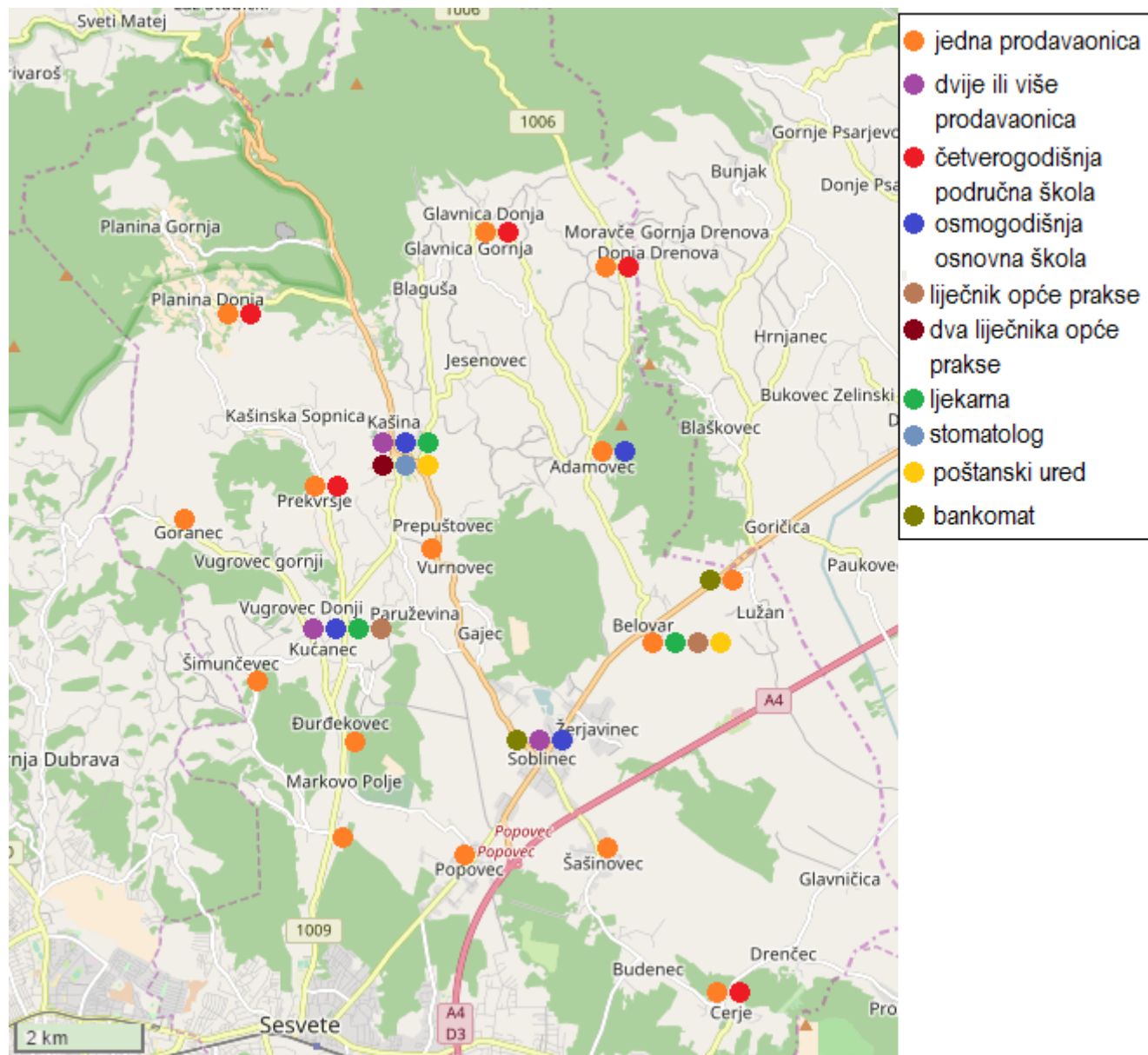
Stevo (64): *35 minuta mi treba što mi je baš zamarajuće i nije da mi se da toliko vrijeme tratiti na putovanje.*

3. Koje vrste prijevoza najčešće koristite za dnevne migracije (vlastiti automobil, javni prijevoz, bicikl, itd.)?

Marko (17): *Autobusom najčešće idem u školu, nekad i biciklom.*

Valentina (32): *Isključivo osobni automobil.*

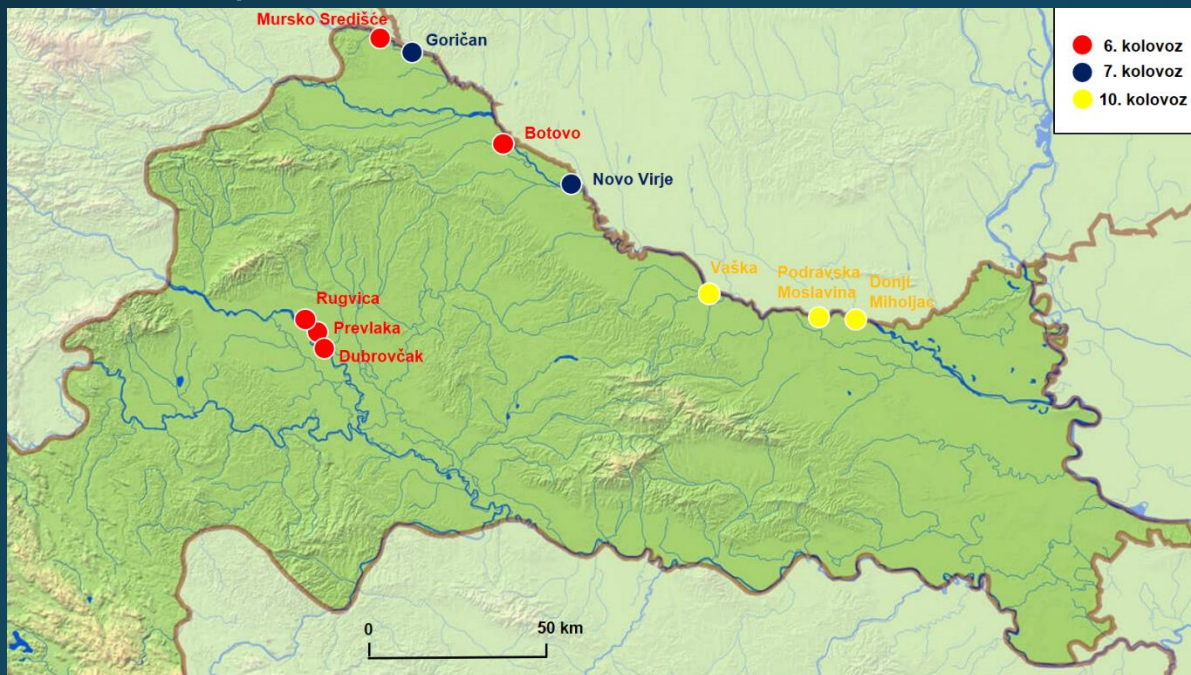
Stevo (64): *Autobus.*

Sl. 9. Naselja s centralnim funkcijama u sjevernom i središnjem dijelu GČ Sesvete
 Izvor: vlastiti izvori, HAK Interaktivna karta, <https://map.hak.hr>

Poplava 2023. godine

- obilne kiše u Austriji i Sloveniji – visoki vodostaji Save, Drave i Mure
- kritični period za Hrvatsku: 05. 08. – 13. 08.

Sl.11. Naselja u kojima je proglašeno izvanredno stanje/izvanredne mjere
Izvor podataka: Ministarstvo unutarnjih poslova

Osnovne informacije

- Koprivničko-križevačka županija
- Južni i zapadni dijelovi → općina Drnje, a ostatak → općina Legrad
- rijeka Drava
- vikend naselje

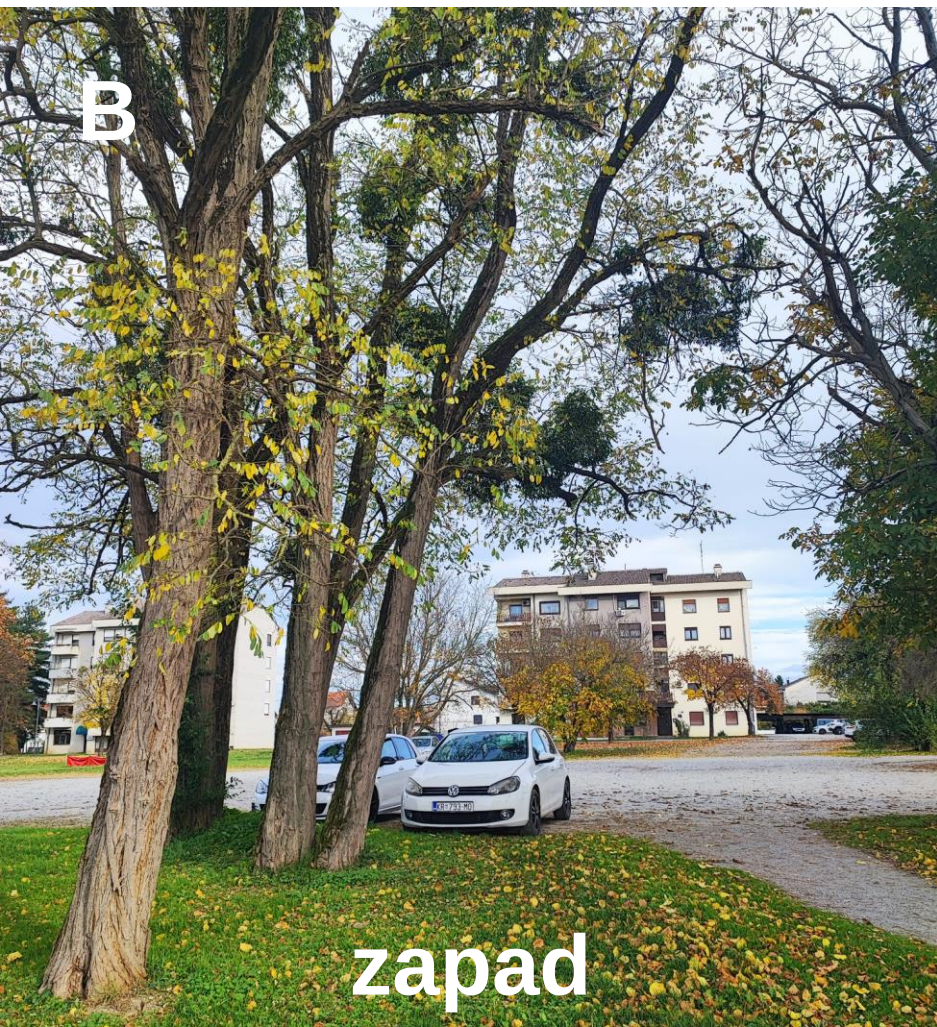
Sl. 1. Podjela jezera prema općinama
Izvor: Geoportal DGU

Sl. 7. i 8. Pogled na Donju Stubicu iz točke B
(šetnica)

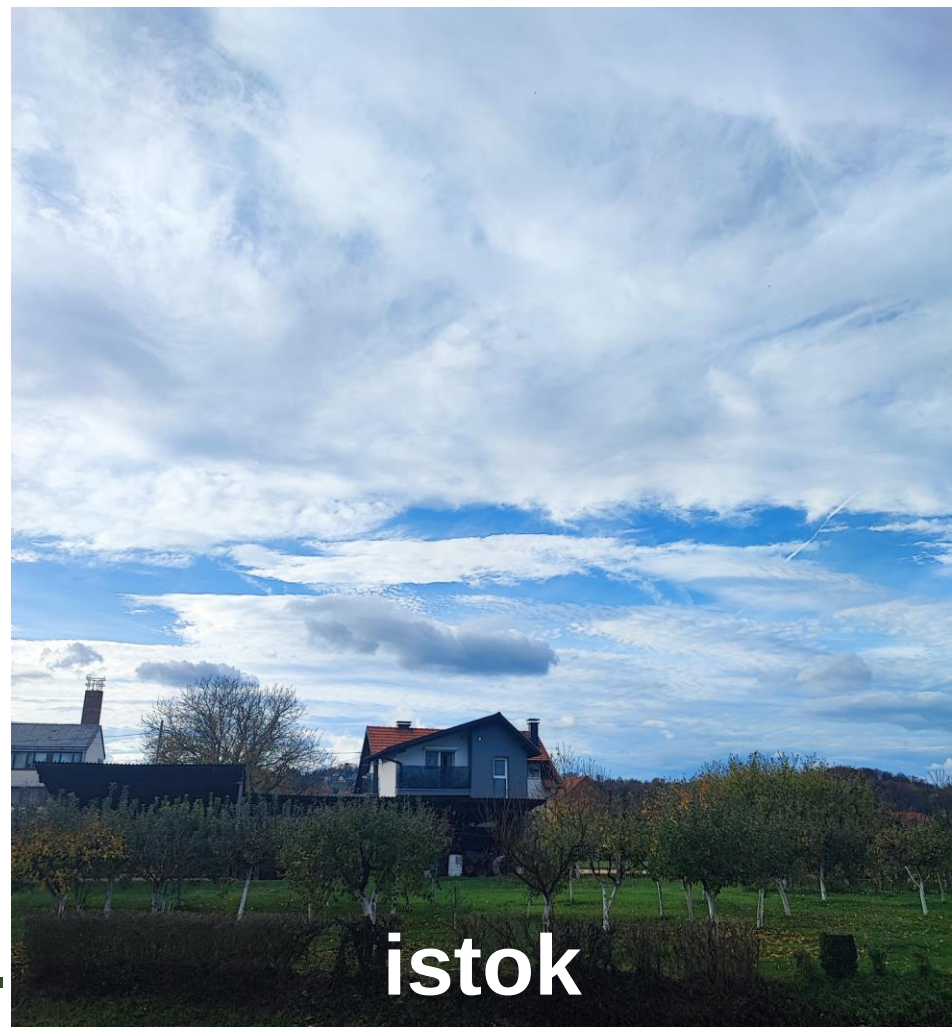
izvor: privatna galerija, 2025.

Sl. 9. i 10. Pogled na Donju Stubicu iz točke B (šetnica)

izvor: privatna galerija, 2025.

USMENO IZLAGANJE STUDIJE SLUČAJA

- oko 20 minuta;
- koristi se Powerpoint ili sl. prezentacija, ali nije dozvoljeno čitanje;
- izlažu svi studenti iz skupine.

TERMINI

- 7.10.2026. uvodno izlaganje
- 14.10.2026. definiranje teme eseja
- 21.10.2026. analiza tema i strukture eseja (1.)
- 28.10.2026. analiza tema i strukture eseja (2.)
- 4.11.2026. strukturiranje i pisanje eseja te citiranje literature (1.)
- 11.11.2026. strukturiranje i pisanje eseja te citiranje literature, koncipiranje studije slučaja (2.)
- Termin predaje eseja (poslati putem e-maila na radeljak@geog.pmf.hr): **22.11.2026.**
- *Minimalno 2 tjedna prije termina izlaganja:*
 - putem e-maila poslati koncept studije slučaja: sadrži odabir prostora, statističkih pokazatelja i načina provođenja terenskog istraživanja
- Izlaganja kreću **25.11.2026.**

TERMINI

- 25.11.2026. Stanovništvo/demografske promjene u ruralnim područjima i poljoprivreda u ruralnim područjima **(2 termina)**
- 2.12.2026. Druge gospodarske djelatnosti u ruralnim područjima
- 9.12.2026. Druge gospodarske djelatnosti u ruralnim područjima
- 16.12.2026. Opremljenost centralnim funkcijama i način života u ruralnim područjima **(2 termina)**
- 13.1. 2027. Upravljanje/akteri u razvoju ruralnih područja
- 20.1.2027. Zaštita ruralnih područja
- 27.1.2027. Inovacije

ZA USPJEŠNO OSTVARENJE PROGRAMA SEMINARA POTREBNO JE:

- poštivanje navedenih termina i uputa za izradu eseja i studije slučaja;
- pravilno i dosljedno citiranje literature i izvora;
- kvalitetna priprema usmene prezentacije radova i aktivno sudjelovanje u diskusijama;
- dozvoljen je opravdan izostanak **s najviše 3 termina** Seminara;
- konačna ocjena Seminara obuhvaća ocjenu eseja, usmenog izlaganja eseja te pripreme i prezentacije studije slučaja.